
Priloga I

PRISPEVEK JUNCKERJEVE KOMISIJE K CILJEM
TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Prispevek Junckerjeve Komisije k ciljem trajnostnega razvoja

V agendi za trajnostni razvoj do leta 2030, ki so jo Združeni narodi sprejeli 25. septembra 2015, je določen svetovni okvir za doseg ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030. V njej je tudi sklop 17 visokih ciljev trajnostnega razvoja (Sustainable Development Goals – SDG) in z njimi povezanih 169 ciljnih vrednosti, ki naj bi jih prevzele države članice in zainteresirane strani.

EU je imela ključno vlogo pri oblikovanju agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 in se je skupaj s svojimi državami članicami zavezala, da bo imela vodilno vlogo tudi pri njenem izvajanju v EU, s podporo prizadevanjem za izvajanje preko svojih zunanjih politik pa tudi v drugih državah, zlasti tistih, ki najbolj potrebujejo pomoč.

Ključni vidiki trajnostnega razvoja so sestavni del vseh desetih prednostnih nalog Junckerjeve Komisije, to pa so: delovna mesta, rast in naložbe (prednostna naloga 1); enotni digitalni trg (prednostna naloga 2); zanesljivejša, cenovno dostopna in trajnostna oskrba z energijo (prednostna naloga 3); bolj povezan in pravičnejši notranji trg (prednostna naloga 4); bolj poglobljena in pravičnejša ekonomska in monetarna unija (prednostna naloga 5); odprta in pravična trgovina (prednostna naloga 6); pravosodje in temeljne pravice (prednostna naloga 7); migracije (prednostna naloga 8); močnejši svetovni akter (prednostna naloga 9); Unija demokratičnih sprememb (prednostna naloga 10).

Junckerjeva Komisija je od začetka svojega mandata novembra 2014 z uporabo svojih orodij boljšega pravnega urejanja vključevala trajnostni razvoj v ključne medsektorske agende, sektorske politike in pobude. Vse Komisijine ocene učinka, pripravljene pred zakonodajnimi predlogi, vključujejo analizo družbenih, okoljskih in gospodarskih učinkov, da bi bili v njih ustrezno obravnavani in upoštevani vidiki trajnostnega razvoja. Poleg tega vsi nedavni trgovinski sporazumi EU vključujejo poglavje o trajnostnem razvoju, da bi spodbujali trajnostno gospodarsko rast, razvoj in dostojno zaposlitev za vse.

Junckerjeva Komisija je na več področjih naredila prve korake na poti k politikam naslednje generacije za trajnostno prihodnost Evrope: od evropskega stebra socialnih pravic, evropskega soglasja o razvoju in globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko do strategije „Trgovina za vse“, zasnovane na vrednotah, strateškega sodelovanja za enakost spolov in evropskega izobraževalnega prostora; od svežnja o krožnem gospodarstvu ter svežnev o mobilnosti in čisti energiji do strategije modre rasti; od Naložbenega načrta za Evropo in akcijskega načrta za trajnostno financiranje do agende za mesta EU in akcijskega načrta za naravo, če navedemo samo nekatere. Komisija je predlagala tudi okrepitev povezave med financiranjem EU in pravno državo, ocenjevanje vseh sofinanciranih dejavnosti raziskav in inovacij glede na njihov vpliv na okolje in družbo in postavitev višje ciljne vrednosti cilja glede izdatkov v zvezi s podnebnimi spremembami za prihodnji proračun EU. Nedavno je predstavila dolgoročno evropsko strateško vizijo za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo do leta 2050, ki utira pot k strukturnemu premiku evropskega gospodarstva, pospešuje rast in zaposlovanje ter je obenem podnebno nevtralna. Za to bodo potrebne prelomne rešitve ter naložbe v raziskave in inovacije.

V tem dokumentu je podan pregled prispevkov Junckerjeve Komisije k agendi Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030. Najprej so orisani glavni poudarki politik, sledi pa seznam različnih ukrepov, ki so bili sprejeti v zvezi z vsakim od ciljev trajnostnega razvoja.

Ta priloga se sicer osredotoča na pobude Junckerjeve Komisije, vendar k doseganju ciljev trajnostnega razvoja seveda prispeva tudi veliko drugih politik EU, ki so bile sprejete že pred začetkom mandata sedanje Komisije. Med njimi so Listina EU o temeljnih pravicah, strategija Unije za biotsko raznovrstnost do leta 2020, sveženj za čisti zrak, nadaljevanje izvajanja strategije družbene odgovornosti podjetij, evropska kartica zdravstvenega zavarovanja, predpisi o trajnostni rabi pesticidov in predpisi EU o tobačnih izdelkih.

Poudarki politike

Evropski steber socialnih pravic

Evropski steber socialnih pravic, sprejet novembra 2017, določa 20 načel, katerih neposredni cilj je spodbujanje navzgor usmerjene konvergence v smeri boljših delovnih pogojev in življenjskih razmer v Evropi. Prispeva k boju proti revščini v vseh njenih razsežnostih in zagotavljanju poštenih, primernih in trajnostnih sistemov socialnega varstva. Podpira enake možnosti in dostop do trga dela, vključno z enakostjo spolov in poštenimi delovnimi pogoji, ter spodbuja socialno vključevanje in zaščito. Spremlja ga pregled socialnih kazalnikov, ki skupaj z drugimi orodji prispeva k njegovemu spremljanju.

Izvajanje načel in pravic iz evropskega stebra socialnih pravic bo tudi bistveno prispevalo k trajnostni Evropi, saj bo dejavno podpiralo varno zaposlitev in poštene plače, ki bodo omogočale dostojen življenjski standard, in pomagalo pri usposabljanju ljudi za znanja in spretnosti 21. stoletja, ki jim bodo omogočila dostop do kakovostnih delovnih mest ter blažila vpliv staranja prebivalstva na trg dela in sisteme socialne zaščite. Evropski steber socialnih pravic bo podpiral konkurenčnost in inovacije, hkrati pa spodbujal socialno pravičnost, enake možnosti, socialni dialog in dostop do kakovostnih storitev oskrbe, vključno s cenovno dostopnim in kakovostnim zdravstvom za vse, otroškim varstvom in dolgotrajno oskrbo, stanovanjsko pomočjo in drugimi osnovnimi storitvami.

Ukrepi EU za enakost spolov

Komisija je leta 2015 sprejela Strateško pobudo za enakost spolov v obdobju 2016–2019. To je okvir za nadaljevanje dela Komisije pri spodbujanju enakosti spolov in krepitev vloge žensk. V **evropskem stebru socialnih pravic** je potrjena zaveza EU za enako obravnavo in enake priložnosti moških in žensk na vseh področjih. Leta 2017 je Komisija predlagala obsežen **sveženj za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja** z zakonodajnimi ukrepi in ukrepi politik, ki spodbujajo večjo udeležbo žensk na trgu dela.

Akcijski načrt EU za enakost spolov za obdobje 2016–2020 je okvir EU za spodbujanje enakosti spolov ter krepitev vloge žensk in deklet v naših zunanjih odnosih s tretjimi državami, pa tudi v mednarodnih forumih in agendah. EU svoj akcijski načrt za enakost spolov uresničuje z revidirano evropsko sosedsko politiko in razvojno politiko.

Strategija EU za mlade

Komisija je maja 2018 v sporočilu „Angažiranje, povezovanje in krepitev vloge mladih: nova strategija EU za mlade“ predstavila zamisli za novo strategijo EU za mlade, ki jo je Svet podprl novembra 2018. Cilj novega okvira za sodelovanje na področju mladih za obdobje 2019–2027 je približati EU mladim in pomagati pri reševanju vprašanj, ki jih zadevajo. Cilji nove strategije EU za mlade so: spodbujati sodelovanje mladih v državljanskem in demokratičnem življenju (angažiranje); povezati mlade po vsej EU in drugod, da bi spodbujali prostovoljstvo, priložnosti za učenje v tujini, solidarnost in medkulturno razumevanje (povezovanje) ter krepiti vlogo mladih s spodbujanjem inovacij pri mladinskem delu ter kakovosti in priznavanja tega dela (krepitev vloge). Med instrumenti, predlaganimi za doseg ciljev strategije, so prenovljeni dialog z mladimi, uporaba planerjev prihodnjih nacionalnih dejavnosti ter delovni načrt Sveta za mladino za obdobje 2019–2020.

Evropska komisija evropskim državam članicam pomaga tudi pri spodbujanju zaposlovanja mladih. Vsako leto več kot 3,5 milijona mladih, registriranih v programu jamstva za mlade, prejme podporo v obliki ponudbe za zaposlitev, nadaljnega izobraževanja, pripravnika ali vajeništva.

Povezovanje financiranja s sredstvi EU in spoštovanja pravne države

Predlog Komisije za naslednji večletni evropski proračun za obdobje 2021–2027 je proračun, ki ga zaznamujejo načela blaginje, trajnostnosti, solidarnosti in varnosti.

Predlog vključuje nov mehanizem za krepitev povezave med financiranjem s sredstvi EU in pravno državo. Splošne pomanjkljivosti glede pravne države v državi članici imajo resne posledice za dobro finančno poslovanje in učinkovito financiranje s sredstvi EU. To ni mehanizem sankcij, ampak proračunsko orodje, ki omogoča zaščito proračuna EU in zagotavljanje dobrega finančnega poslovanja ob hkratnem spodbujanju pravne države.

Naložbeni načrt za Evropo / Junckerjev načrt

Evropsko unijo je po svetovni gospodarski in finančni krizi pestil premajhen obseg vlaganja. Cilj naložbenega načrta za Evropo, t. i. Junckerjevega načrta, je odpravljati ovire za naložbe, zagotavljati prepoznavnost in tehnično pomoč za naložbene projekte ter doseči smotrnejšo uporabo virov financiranja.

Evropski sklad za strateške naložbe, ustanovljen z Junckerjevim načrtom, je julija 2018 dosegel svoj začetni ciljni znesek naložb v višini 315 milijard EUR, v obdobju od leta 2015 do decembra 2018 pa je pritegnil za 371 milijard EUR dodatnih naložb po vsej EU. Podprl je že več kot 750 000 delovnih mest. To število naj bi se do leta 2020 povečalo na 1,4 milijona delovnih mest. Izboljššan dostop do financiranja je izkoristilo več kot 850 000 malih in srednjih podjetij (MSP). Najmanj 40 % financiranja iz Evropskega sklada za strateške naložbe v okviru dela za infrastrukturo in inovacije podpira sestavne dele projektov, ki prispevajo k podnebnim ukrepom v skladu s Pariškim sporazumom o podnebnih spremembah.

Obzorje 2020 – program EU za raziskave in inovacije

Obzorje 2020 je največji program na svetu za spodbujanje sodelovanja na področju znanosti, tehnologije in inovacij v EU in zunaj nje.

Za Obzorje 2020, sedanji okvirni program za raziskave in inovacije, je v obdobju sedmih let (2014–2020) na voljo skoraj 77 milijard EUR sredstev poleg zasebnih in nacionalnih javnih naložb, ki jih bodo ta sredstva pritegnila. Več kot 60 % teh proračunskih sredstev se vlaga v trajnostni razvoj. Še večji proračun je predlagan za program Obzorje Evropa, ki je naslednik programa Obzorje 2020.

Cilj programa Obzorje 2020 je pomagati pri doseganju pametne, trajnostne in vključujoče gospodarske rasti. Zagotovil naj bi, da bo EU ustvarjala vrhunsko znanost in tehnologijo, ki bo koristila tako gospodarstvu kot tudi družbi in okolju, odpravljala ovire za inovacije ter omogočila lažje sodelovanje javnega in zasebnega sektorja pri prinašanju rešitev za velike izzive, s katerimi se sooča naša družba.

Financiranje trajnostne rasti

Naš planet se vse bolj sooča z nepredvidljivimi posledicami podnebnih sprememb in izčrpanja virov, zato moramo nujno ukrepati za prilagoditev bolj trajnostnemu modelu. Po ocenah je potrebnih je približno 180 milijard EUR dodatnih naložb na leto, da bi dosegli pariške ciljne vrednosti za EU do leta 2030, vključno s 40-odstotnim zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov.

Zato je Komisija marca 2018 sprejela akcijski načrt za trajnostno financiranje, da bi okrepila vlogo financiranja pri spodbujanju dobro delujočega gospodarstva, ki izpolnjuje tudi okoljske in družbene cilje. S tem EU omogoča finančnemu sektorju, da uporabi vse svoje zmožnosti za doseganje ciljev trajnostnega razvoja.

#Trajnostno financiranje EU

Aksijski načrt za krožno gospodarstvo

V krožnem gospodarstvu se vrednost proizvodov, materialov in virov čim dalj ohranja v gospodarstvu, nastajanje odpadkov pa se zmanjšuje na najmanjšo možno mero (npr. razmetavanje s hrano, plastika, morski odpadki). Med širšimi koristmi krožnega gospodarstva je ustvarjanje novih konkurenčnih prednosti ter zmanjševanje potrebe po redkih virih, porabe energije in emisij ogljikovega dioksida.

Ukrepi, ki jih je Komisija izvedla od sprejetja akcijskega načrta za krožno gospodarstvo leta 2015, podpirajo krožno gospodarstvo na vseh stopnjah vrednostne verige. EU s svojim svežnjem ukrepov za krožno gospodarstvo daje gospodarskim subjektom in družbi jasno znamenje za pot naprej. Ukrepanje na ravni EU lahko pospeši naložbe, ustvari enake konkurenčne pogoje in odstrani ovire na enotnem trgu.

Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtravno gospodarstvo do leta 2050

Dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtravno gospodarstvo do leta 2050, ki jo je Komisija sprejela novembra 2018, kaže, kako lahko Evropa prevzame vodilno vlogo glede podnebne nevtralnosti s posodobitvijo energetskega sistema, naložbami v uresničljive tehnološke rešitve, krepitvijo vloge državljanov in usklajevanjem ukrepov na ključnih področjih, kot so industrijska politika, financiranje, krožno gospodarstvo in raziskave, hkrati pa zagotovi socialno pravičnost in podporo pravičnemu prehodu. Docela skladno s cilji trajnostnega razvoja predstavlja tudi več strateških gradnikov za prehod v podnebno nevtravno EU.

Namen dolgoročne vizije je začrtati pot podnebne politike EU in odpreti temeljito razpravo o tem, kako naj se EU pripravi za obdobje do leta 2050, s ciljem, da bi do leta 2020 predložila velikopotezno dolgoročno strategijo EU za Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja.

Pariški podnebni sporazum – sveženj „Čista energija za vse“

Evropa je imela ključno vlogo pri sklenitvi prvega splošnega, pravno zavezujočega podnebnega sporazuma v Parizu, v katerem je določen svetovni akcijski načrt za boj proti podnebnim spremembam. EU se je strinjala, da bo do leta 2030 emisije toplogrednih plinov znižala za najmanj 40 % v primerjavi z letom 1990.

Vodilno vlogo je prevzela s svežnjem „Čista energija za vse“, ki je spodbudil energetske prehode in posodobitev energetskega sistema, da bi bilo mogoče doseči pariške cilje.

Prehod na čisto energijo in boj proti podnebnim spremembam bosta znatno spremenila način, na katerega proizvajamo in porabljamo energijo. Njun vpliv na različne sektorje in regije bo različen. Ogljično intenzivni poslovni modeli, kot je premogovništvo, bodo manj gospodarni in se bodo postopoma opustili.

Komisija je zato začela izvajati posebne pobude za reševanje družbenih in gospodarskih izzivov, s katerimi se soočajo državljani v premogovniških regijah. Te pobude podpirajo razvoj strategij za prehod, konkretne projekte za doseg strukturalne raznovrstnosti in tehnološki prehod. Podporni ukrepi za 41 regij v 12 državah članicah, v katerih se izvajajo premogovniške dejavnosti, naj bi prehod spremenili v priložnosti, saj pospešujejo inovacije, naložbe ter nova znanja in spretnosti.

Evropa v gibanju

Po uvedbi strategije za mobilnost z nizkimi emisijami je Komisija leta 2017 in 2018 sprejela tri svežnje o mobilnosti z naslovom „Evropa v gibanju“. „Evropa v gibanju“ je obsežen sklop pobud, ki bodo izboljšale varnost v prometu, spodbujale pametno cestnjenje, zmanjšale emisije CO₂, onesnaževanje zraka in prometne zamaške, zmanjšale upravne ovire za podjetja, preprečevale nezakonito zaposlovanje ter zagotavljale ustrezne pogoje dela in počitka za zaposlene. Dolgoročne koristi teh ukrepov bodo segale daleč izven prometnega sektorja, saj bodo ukrepi spodbujali rast in ustvarjanje delovnih mest, krepili socialno pravičnost, povečali izbiro za potrošnike in utrdili Evropo na poti proti ničelnim emisijam.

V zadnjem svežnju „Evropa v gibanju“ je predstavljena pozitivna agenda, njegov cilj pa je vsem Evropejcem omogočiti koristi od varnejšega prometa, vozil, ki manj onesnažujejo okolje, in naprednejših tehnoloških rešitev ter hkrati podpreti konkurenčnost industrije EU. V ta namen pobude vključujejo celostno politiko za varnost v cestnem prometu v prihodnosti z ukrepi za varnost vozil in varnost infrastrukture; prve standarde nasploh za emisije CO₂ za težka vozila; strateški akcijski načrt za razvoj in proizvodnjo baterij v Evropi ter v prihodnost usmerjeno strategijo za povezano in avtomatizirano mobilnost.

Strategija EU za plastiko

Zdravi oceani so temeljnega pomena za naš obstoj. So bistven vir hrane in dohodkov za približno 40 % svetovnega prebivalstva. Morje nam v končni fazi daje in uravnava podnebje, vodo in kisik.

Z agendo EU za mednarodno upravljanje oceanov je bil vzpostavljen krovni okvir za krepitev mednarodnega upravljanja oceanov, da bi zagotovili, da bodo oceani varni, zanesljivi in čisti ter da se bodo zakonito in trajnostno uporabljali. Med ukrepi v agendi za upravljanje oceanov je bil tudi bolj proti morskim odpadkom.

Komisija je maja 2018 predlagala nove predpise za vso EU, usmerjene v deset plastičnih izdelkov za enkratno uporabo, ki se največkrat znajdejo na evropskih obalah in morjih, ter zavrženo ribiško orodje. Ti proizvodi namreč skupaj predstavljajo 70 % vseh morskih odpadkov.

Med drugimi pobudami v zvezi s plastiko so ukrepi za preprečevanje smetenja, spreminjanje gospodarjenja s plastiko v krožno gospodarstvo, omejevanje morskih virov morskih odpadkov in boljše razumevanje in spremljanje morskih odpadkov.

Akcijski načrt EU za naravo, ljudi in gospodarstvo

Na področju varstva narave v EU sta najvidnejša zakonodajna akta o pticah in habitatih. Z njima se vzpostavlja največja usklajena mreža zavarovanih območij z bogato biotsko raznovrstnostjo na svetu (Natura 2000), ki h gospodarstvu EU prispeva s čiščenjem vode, shranjevanjem ogljikovega dioksida, oprasovanjem ali turizmom (t. i. ekosistemske storitve), ki ustrezajo od 1,7 do 2,5 % BDP EU.

Komisija je aprila 2017 sprejela akcijski načrt za naravo, ljudi in gospodarstvo, da bi zagotovila popolno izvajanje zakonov na terenu in tako izboljšala varstvo narave v dobro državljanov Unije in gospodarstva.

V načrtu je predvidenih 15 glavnih ukrepov, ki naj bi bili izvedeni do leta 2019, razvrščeni pa so v štiri prednostne naloge: izboljšanje znanja in navodila za zagotovitev boljše usklajenosti z družbeno-gospodarskimi dejavnostmi; dokončanje omrežja in zagotovitev, da bo učinkovito upravljano; krepitev naložb v omrežje Natura 2000 in zagotovitev več finančnih sredstev; vključevanje državljanov, zainteresiranih strani in skupnosti.

Agenda EU za mesta

Mesta v Evropi so v središču številnih današnjih gospodarskih, okoljskih in družbenih izzivov. Več kot 70 % državljanov EU prebiva v mestnih območjih in v mestih se ustvari približno 85 % BDP EU.

Agenda EU za mesta, ki se je začela izvajati maja 2016, je ključnega pomena za zagotovitev, da bodo mestna območja pospeševala inovativne trajnostne rešitve, ki spodbujajo prehod na nizkoogljično in odporno družbo. V agendi za mesta si Komisija in države članice skupaj z evropskimi mesti prizadevajo, da bi v večji meri zagotovile upoštevanje vpliva politik na mestna območja. Njen cilj je tudi okrepiti odpornost mestnih območij s preprečevanjem katastrof in tveganj v zvezi s podnebjem.

Agenda za mesta EU krepijo pobude Komisije za spodbujanje dolgoročnih energetskih in podnebnih ukrepov na lokalni ravni, kot je **Konvencija županov**. Na podlagi te evropske pobude je bila leta 2016 ustanovljena Svetovna konvencija županov za podnebne spremembe in energijo, v kateri je 10,28 % svetovnega prebivalstva združenega v zavezništvu, ki podpira ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in premik v smeri nizkoemisijske družbe.

Program znanj in spretnosti za Evropo

Evropa z novim programom znanj in spretnosti za Evropo vlaga v ljudi, da se bodo lahko samozavestno soočili s prihodnostjo. Evropska komisija z izvedbo desetih ukrepov programa pomaga ljudem pri usvajanju pravih znanj in spretnosti, da bodo lahko šli v korak s spremembami v družbi in na trgu dela. Evropa daje znanjem in spretnostim tudi večji poudarek in večjo primerljivost ter zbira podatke o znanjih in spretnostih, potrebnih za poklice in sektorje po vsej Evropi. Komisija evropske države tudi podpira pri krepitvi pomoči odraslim, ki imajo težave z osnovnimi znanji in spretnostmi. Izvajati so se začele pobude za pripravo ljudi na digitalno revolucijo in prihodnost dela. Komisija je uvedla tudi evropski teden poklicnih spretnosti z namenom ozaveščanja o številnih priložnostih, ki jih nudi poklicno izobraževanje in usposabljanje. S pomočjo teh uspešnih letnih kampanj so od leta 2016 milijoni mladih in odraslih spoznali, da je poklicno izobraževanje in usposabljanje prva ali enaka možnost izbire.

Trajnostno biogospodarstvo EU za krepitev povezave med gospodarstvom, družbo in okoljem

Živimo v svetu omejenih virov. Zaradi svetovnih izzivov, kot so podnebne spremembe ter degradacija zemljišč in ekosistemov, na eni strani ter naraščajočega števila prebivalcev na drugi strani smo primorani iskati nove načine proizvodnje in porabe svojih bioloških virov, ki spoštujejo ekološke meje našega planeta. Biogospodarstvo je s prihodki v vrednosti 2,3 bilijona EUR in deležem 8,2 % v delovni sili EU ključna sestavina gospodarstva EU.

S posodobljeno strategijo biogospodarstva se bo začelo izvajati 14 ukrepov, ki utirajo pot k inovativnejši in konkurenčnejši družbi, bolj gospodarni z viri, v kateri je varnost hrane skladna s trajnostno rabo bioloških obnovljivih virov ter je hkrati poskrbljeno za varstvo okolja. Strategija bo okrepila sektorje biogospodarstva in razvila nove tehnologije za pretvarjanje bioloških odpadkov v vrednost, zagotavljala koristi za podeželske skupnosti in zagotovila, da bo biogospodarstvo delovalo v okoljsko sprejemljivih mejah.

Kohezijska politika EU

Kohezijska politika je glavna naložbena politika EU. Njena glavna naloga je doseganje gospodarske, družbene in ozemeljske kohezije z zmanjševanjem neenakosti v stopnjah razvitosti različnih regij. Je ena od politik, ki najbolj presegajo meje med področji in sektorji, zato prispeva k večini od 17 ciljev trajnostnega razvoja, če ne celo k vsem.

Poleg tega so na vseh stopnjah izvajanja te politike vključena medsektorska načela in cilji ključnega pomena, kot je trajnostni razvoj, odprava neenakosti, spodbujanje enakosti spolov, vključitev vidika spola ter boj proti diskriminaciji. Prednostno vlogo ima načelo partnerstva, zato sodelujejo nacionalni in podnacionalni akterji, ki prevzemajo odgovornost za uresničevanje politik EU preko sofinanciranih projektov.

Evropski izobraževalni prostor

EU si prizadeva do leta 2025 vzpostaviti evropski izobraževalni prostor, v katerem „meje ne ovirajo učenja, študija in raziskovanja. Celino, kjer je bivanje v drugi državi članici – z namenom študija, učenja ali dela – postalo standard, govorjenje še dveh jezikov poleg maternega pa pravilo. Celino, na kateri imajo ljudje močan občutek evropske identitete, evropske kulturne dediščine in raznolikosti Evrope.“

V skladu s prvim načelom evropskega stebra socialnih pravic je njegov cilj vsem omogočiti dostop do inovativnega, vključujočega in vseživljenjskega učenja. Med prvimi konkretnimi ukrepi so: razvoj evropskih univerz, zagotavljanje avtomatičnega priznavanja kvalifikacij, pridobljenih v višjem sekundarnem in terciarnem izobraževanju, in učnih obdobj v tujini v vseh državah članicah, izboljšanje učenja jezikov, spodbujanje kakovostne vzgoje in varstva v zgodnjem otroštvu, podpiranje pridobivanja ključnih kompetenc in krepitev digitalnega učenja.

Platforma EU o izgubah hrane in živilskih odpadkih

V EU se po ocenah izgubi ali zavrže 20 % skupne količine proizvedene hrane, 43 milijonov ljudi pa si vsak drugi dan ne more privoščiti kakovostnega obroka hrane. Gospodinjstva ustvarijo več kot polovico skupnih živilskih odpadkov v EU, saj do 70 % razmetavanja s hrano pride v gospodinjstvih, prehrambenih storitvah in maloprodaji.

Za to ne obstaja samo en vzrok, za katerega bi bila možna ena rešitev, ker je prehranska veriga zapleten, dinamičen sistem. Boj proti razmetavanju s hrano pomeni sodelovanje z vsemi ključnimi akterji iz javnega in zasebnega sektorja, da bi lahko bolje prepoznali, merili in razumeli razmetavanje s hrano ter našli rešitve za njegovo preprečevanje.

Platforma EU izgubah hrane in živilskih odpadkih je bila vzpostavljena leta 2016. V njej sodelujejo mednarodne organizacije, države članice in zainteresirane strani, da bi opredelile dobre prakse in dosegle hitrejši napredek pri preprečevanju nastajanja živilskih odpadkov. Komisija je ob podpori platforme sprejela smernice EU za lažje donacije hrane (leta 2017) in izvaja triletni pilotni projekt EU za spodbujanje njihovega izvajanja na terenu. Leta 2018 so bile sprejete smernice za ovrednotenje uporabe hrane, ki je sicer varna, vendar je ni več mogoče tržiti za prehrano ljudi, kot vir živalske krme. Komisija tudi dejavno preučuje, kako bi bilo mogoče izboljšati in razumeti navedbi datuma z oznako „datum uporabe“ in „uporabno najmanj do konca“, da bi zmanjšali z njo povezano razmetavanje s hrano.

Evropsko soglasje o razvoju

EU in države članice so leta 2017 sprejele Evropsko soglasje o razvoju. To je skupna vizija razvojne politike. Novo soglasje odraža novi okvir za zunanje ukrepe in posodablja vizijo razvojne politike za uresničevanje agende Združenih narodov do leta 2030 in ciljev trajnostnega razvoja. Spodbuja tudi usklajeno izvajanje Pariškega sporazuma o podnebni spremembi in agende za dostojno delo.

Ogrodje Evropskega soglasja o razvoju je „pet P-jev“, ki predstavljajo okvir agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030: ljudje, planet, blaginja, mir in partnerstvo (people, planet, prosperity, peace and partnership). Primarni cilj je še vedno izkoreninjenje revščine. Združuje gospodarske, družbene in okoljske razsežnosti trajnostnega razvoja. S soglasjem se krepi ključna povezava med zunanjimi politikami, kot so humanitarna, razvojna in trgovinska politika, in politikami za ohranjanje miru in varnosti ter za obvladovanje migracij, okolja in podnebnih sprememb.

Novemu zavezništvu med Afriko in Evropo naproti

EU je glavni partner Afrike na področju trgovine, naložb in razvoja. Leta 2017 je predstavljala 36 % afriške blagovne menjave, naložbe EU predstavljajo 40 % neposrednih tujih naložb v višini 291 milijard EUR v letu 2016, Afrika pa je samo v letu 2016 od EU in njenih držav članic prejela 55 % svoje uradne razvojne pomoči v skupni višini 23 milijard EUR.

Da bi partnerstvo dvignila na višjo raven, je Komisija septembra 2018 začela izvajati novo **zavezništvo med Afriko in Evropo na področju trajnostnih naložb in delovnih mest**.

V zavezništvu so določena ključna področja ukrepov, s katerimi bodo EU in njeni afriški partnerji privabili zasebne vlagatelje, izboljšali poslovno okolje, podprli izobraževanje ter znanje in spretnosti in pospešili trgovino.

Zavezništvo je dopolnilo dolgoletnega političnega partnerstva, v njem pa je predlagana zamenjava paradigme pristopa donator–prejemnik z zavezništvom enakopravnih partnerjev. Izhaja iz skupne zaveze za pospešitev naložb, ustvarjanja delovnih mest in trgovine, ki je bila dana na petem srečanju na vrhu med Afriško unijo in Evropsko unijo leta 2017.

„Afrika potrebuje pravo in uravnoteženo partnerstvo. In tudi mi, Evropejci, potrebujemo tako partnerstvo.“

Jean-Claude Juncker,
predsednik Evropske komisije,
govor o stanju v Uniji, 2018

Globalna strategija EU za zunanjo in varnostno politiko

V globalni strategiji za zunanjo in varnostno politiko je predstavljena vizija za ukrepanje EU v svetu. Cilji trajnostnega razvoja so medsektorska razsežnost vseh prizadevanj za izvajanje strategije.

EU pomaga pri ustvarjanju miro-ljubnih in vključujočih družb. V sedanjih razmerah, ko se državljanski in demokratični prostor krči, je ponovno potrdila svojo brezpogojno podporo demokraciji, človekovim pravicam in dobremu upravljanju povsod po svetu.

Ta zaveza ima več oblik, med katerimi so politični dialog, dialog o politikah in finančna podpora preko evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice. V akcijskem načrtu EU za človekove pravice in demokracijo (2015–2019) je podan okvir za politike odnosov s tretjimi državami. EU je v preteklih letih vzpostavila dialog o človekovih pravicah z vse več tretjimi državami, da bi okrepila sodelovanje na področju človekovih pravic in izboljšala položaj na tem področju v tretjih državah, vključno z dostopom do sodnega varstva.

Poleg tega podpira programe za krepitev preglednih in odgovornih institucij, tudi parlamentov, pravosodja, organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter nacionalnih ustanov za človekove pravice. Prizadeva si tudi za krepitev odpornosti v partnerskih državah za reševanje nestabilnih razmer ter podpira preprečevanje konfliktov in mirovne pobude, tudi z izboljšavami v upravljanju varnostnega sektorja v partnerski državi, da bi pomagala preprečevati krize in skrbelo za varnost ljudi.

Trgovina za vse: za odgovornejšo trgovinsko in naložbeno politiko

Današnji gospodarski sistem je v osnovi globalen in digitalen, temelji na mednarodnih vrednostnih verigah, z blagom in storitvami pa se vse bolj trguje čezmejno.

Komisija se zaveda potrebe po trgovinski in naložbeni politiki EU, ki bi dala rešitve za današnje izzive in omogočila lažjo izmenjavo idej, znanj in spretnosti ter inovacij. Zaveda se tudi, da bi morala biti učinkovita trgovinska politika usklajena s politikami trajnostnega razvoja, širšimi zunanjimi politikami in zunanjimi cilji notranjih politik EU, tako da bi se te politike medsebojno podpirale. Poudarja, da bi morala trgovina zagotavljati enake konkurenčne pogoje ob spodbujanju osnovnih načel, kot so človekove pravice, dostojno delo, trajnostni razvoj povsod po svetu ali kakovostna regulacija in javne službe doma.

V strategiji „Trgovina za vse, za odgovornejšo trgovinsko in naložbeno politiko“, ki temelji na vrednotah, Komisija dokazuje, da je trgovinska politika EU namenjena vsem, da mora zagotavljati rast, delovna mesta in inovacije, vendar mora biti tudi usklajena z načeli evropskega modela. Skratka, da mora biti odgovorna.

Naslednji večletni evropski proračun kot sredstvo za vključitev trajnostnosti

Predlog Komisije za naslednji večletni evropski proračun za obdobje 2021–2027 je proračun, ki ga zaznamujejo načela blaginje, trajnostnosti, solidarnosti in varnosti. Trajnostni razvoj ima v teh predlogih osrednjo vlogo. Je prednostna naloga, ki presega meje med področji, ne le eno poglavje ali en sam program. Trajnostnost spodbujajo in vključujejo številni programi in instrumenti proračunske porabe. Nekaj primerov predlogov Komisije za naslednji večletni evropski proračun:

- veliko prestrukturiranje **instrumentov za zunanje delovanje** EU, da bi zagotovili boljšo usklajenost med instrumenti, izkoristili ekonomije obsega in sinergije med programi ter poenostavili postopke. Tako bo EU boljše pripravljena na uresničevanje svojih ciljev in uveljavljanje svojih ciljev, politik in vrednot na svetovni ravni. Predlagani novi **instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje** s proračunom skoraj 90 milijard EUR je usklajen z agendo Združenih narodov do leta 2030 in njenimi cilji trajnostnega razvoja. EU si bo tudi z novim **evropskim mirovnim instrumentom** s sredstvi v višini 10,5 milijarde EUR prizadevala izboljšati svojo zmožnost preprečevanja konfliktov, vzpostavljanja miru in krepitev mednarodne varnosti;
- za prelomne rešitve za podporo prehodu v trajnostni razvoj bodo potrebne doslej največje naložbe v raziskave in inovacije preko **Obzorja Evropa, največjega programa za raziskave in inovacije doslej**, za katerega so predlagana proračunska sredstva v višini 100 milijard EUR;
- višji cilj za **vključevanje podnebnih ukrepov** v vse programe EU, s ciljno vrednostjo 25 % odhodkov EU, ki prispevajo k podnebnju, vključno s cilji prehoda na čisto energijo. Ta ciljna vrednost je v celotnem proračunu predlaganega okvirnega programa raziskav in inovacij **Obzorje Evropa**, ki je zasnovan in oblikovan v skladu s cilji trajnostnega razvoja, zvišana na 35 %;
- **reformirana kohezijska politika** s sredstvi v višini več kot 370 milijard EUR (največ proračunskih sredstev od vseh politik in pobud EU za obdobje 2021–2027), ki bodo pritegnila znatne dodatne nacionalne in zasebne naložbe. V ospredju predloga so trajnostna rast, prehod na nizkoogljično in krožno gospodarstvo, okoljska učinkovitost, učinkovita raba virov in socialna vključenost. Reformirana kohezijska politika bo EU omogočila doseganje ciljnih vrednosti pariškega sporazuma o podnebnih ukrepih in bo pripomogla h krajevni umestitvi ciljev trajnostnega razvoja, saj bo njihovo doseganje potekalo v tesnem sodelovanju z regijami in lokalnimi organi. Naložbe v ljudi bodo ključna prednostna naloga **prihodnjega evropskega socialnega sklada** (ESF+), s pomočjo katerega se bo izvajal evropski steber socialnih pravic, zanj pa so predlagana proračunska sredstva v višini 101 milijarde EUR;
- predlog za spodbuditev ključnih strateških naložb z novim, celovitim naložbenim skladom **InvestEU**, ki bo imel ključno vlogo pri prihodnji blaginji Evrope in njeni vodilni vlogi na področju ciljev trajnostnega razvoja. S prispevkom iz proračuna EU v višini 15,2 milijarde EUR naj bi sklad InvestEU po vsej Evropi spodbudil več kot 650 milijard EUR dodatnih naložb;
- **poenostavljena, posodobljena skupna kmetijska politika** s proračunom skupno 365 milijard EUR za zagotovitev dostopa do varne, kakovostne, cenovno dostopne, hranljive in raznovrstne hrane za 500 milijonov potrošnikov v EU. Nova skupna kmetijska politika bo posvečala več pozornosti okolju in podnebnju. Vsi kmetje, ki prejemajo plačila na površino in na žival, bodo morali izpolnjevati vrsto zahtev, povezanih s podnebnimi spremembami, vodo, tlemi, biotsko raznovrstnostjo in krajino, pa tudi z javnim zdravjem ter zdravjem in dobrobitjo rastlin in živali;
- okrepljeni okoljski **program LIFE** s proračunom v višini 5,5 milijarde EUR za projekte, ki podpirajo okolje in podnebne ukrepe, vključno z novim delom, posebej namenjenim podpori prehodu na čisto energijo;
- predlagana je podvojitev sredstev za prihodnji **program Erasmus** na 30 milijard EUR, da bi omogočili, da bo več Evropejcev študiralo, se usposabljal, opravljalo prostovoljska dela in pridobivalo poklicne izkušnje v tujini;
- cilj **programa Instrument za povezovanje Evrope** za obdobje 2021–2027 je razviti pametno, trajnostno,

vključujočo, varno in zanesljivo infrastrukturo v prometnem, energetske in digitalnem sektorju, zanj pa so predlagana proračunska sredstva v višini 42,3 milijarde EUR; spodbujal bo sinergije med temi tremi sektorji, racionalizacijo naložb z usklajenimi merili za upravičenost in prepoznavnostjo dinamičnega nabora. Najmanj **60 % finančnih sredstev** iz programa Instrument za povezovanje Evrope bo prispevalo k podnebnim ukrepom.

- digitalna preobrazba je pomembna za omogočanje prehoda na nizkoogljično, krožno gospodarstvo in družbo, ki sta potrebna za doseg ciljev trajnostnega razvoja. Temu je namenjen predlagani **program za digitalno Evropo** s proračunskimi sredstvi v višini 9,2 milijarde EUR, saj bo npr. podpiral zagotavljanje zmogljivosti velikega obsega za visokozmogljivostno računalništvo in umetno inteligenco, ki bosta nudila nove možnosti za trajnostni razvoj, tudi za zmanjšanje vsebnosti CO₂.
- **Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo** bo poenostavljen in bolj ciljno usmerjen, s skupnimi proračunskimi sredstvi v višini 6,14 milijarde EUR za podporo skupni ribiški politiki, pomorski politiki EU in mednarodnim zavezam na področju upravljanja oceanov, zlasti v zvezi z agendo Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030.

Glavne pobude Junckerjeve Komisije, povezane s cilji trajnostnega razvoja

ODPRAVA REVŠČINE

- Evropski steber socialnih pravic, pregled socialnih kazalnikov
- Okrepljeni Evropski semester za usklajevanje ekonomskih in socialnih politik
- Priporočilo o dolgotrajni brezposelnosti
- Priporočilo o dostopu do socialne zaščite za vse
- Okvir EU za nacionalne strategije vključevanja Romov
- **Evropski akt o dostopnosti**
- Akcijski načrt za odpravo razlik v plačah med spoloma
- Strateški pristop k odpornosti pri zunanem delovanju EU
- Evropsko soglasje o razvoju
- Akcijski načrt za **Sendajski okvir** za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030
- Prenovljena evropska sosedska politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Strategija „Trgovina za vse“
- Posodobljena strategija za pomoč trgovini

ODPRAVA LAKOTE

- Skupna kmetijska politika
- Skupna ribiška politika
- Akcijski načrt za krožno gospodarstvo
- Večdeležniška platforma o izgubah hrane in živilskih odpadkih
- Predpisi za ekološko kmetijstvo
- Pobuda FOOD 2030 za razvoj usklajene agende za raziskave in razvoj za trajnostne sisteme na področju hrane in prehrane
- Trajnostno biogospodarstvo za Evropo: krepitev povezave med gospodarstvom, družbo in okoljem
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedska politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Projektna skupina za afriško podeželje
- Strategija „Trgovina za vse“

ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE

- Evropski steber socialnih pravic, pregled socialnih kazalnikov
- Cikel poročanja o zdravstvenem stanju v EU
- Digitalna preobrazba zdravja in nege: Boljše in učinkovitejše zagotavljanje boljšega zdravja in nege več državljanom
- Akcijski načrt „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom
- Posodobitev predpisov o rakotvornih in mutagenih snoveh
- Sodelovanje EU na področju bolezni, ki jih je mogoče preprečiti s cepljenjem
- Usmerjevalna skupina za spodbujanje zdravja, preprečevanje bolezni in upravljanje nenalezljivih bolezni
- Novi predpisi o medicinskih pripomočkih
- Uveljavljanje standardov in ukrepov EU na področju onesnaževanja zraka kot pomoč nacionalnim, regionalnim in lokalnim akterjem za boj proti onesnaževanju zraka.
- Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtravno gospodarstvo do leta 2050
- Strateški akcijski načrt za varnost v cestnem prometu
- Evropsko soglasje o razvoju
- Raziskovalno partnerstvo z Afriko za boj proti HIV/AIDS, tuberkulozi in drugim nalezljivim boleznim
- Prenovljena evropska sosedska politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Strategija „Trgovina za vse“

KAKOVOSTNO IZOBRAŽEVANJE

- Evropski steber socialnih pravic, pregled socialnih kazalnikov
- Evropski izobraževalni prostor do leta 2025
- Prenovljena agenda EU za visoko šolstvo
- Novi program znanj in spretnosti za Evropo
- Strategija za mlade za obdobje 2019–2027
- Akcijski načrt za digitalno izobraževanje
- Priporočila: o kakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva; o avtomatičnem vzajemnem priznavanju diplom in učnih obdobj v tujini; o izboljšanju poučevanja in učenja jezikov; o evropskem okviru za kakovostna in učinkovita vajeništva; o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje, o poteh izpopolnjevanja – novih priložnostih za odrasle
- Okrepljeni Evropski semester za usklajevanje ekonomskih in socialnih politik
- Ukrepi EU na področju izobraževanja v izrednih razmerah in dolgotrajnih krizah
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedska politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Novo zavezništvo med Afriko in EU

ENAKOST SPOLOV

- [Strateško prizadevanje za enakost spolov v obdobju 2016–2019](#)
- Sveženj o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja
- Akcijski načrt za odpravo razlik v plačah med spoloma
- Evropski steber socialnih pravic, pregled socialnih kazalnikov
- Okrepljeni Evropski semester za usklajevanje ekonomskih in socialnih politik
- „Ženske v prometu“
- Akcijski načrt za enakost spolov in krepitev vloge žensk v zunanjih odnosih
- Evropsko soglasje o razvoju
- Svetovno zavezništvo: pobuda Spotlight (EU–ZN) za odpravo nasilja nad ženskami in dekleti
- Prenovljena evropska sosedska politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Strategija „Trgovina za vse“

DOSTOP DO ČISTE VODE IN SANITARIJ

- Predlog za revizijo predpisov o pitni vodi
- Predlog o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedska politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije

CENOVNO DOSTOPNA IN ČISTA ENERGIJA

- Strategija za energetske unije
- Svežnji „Evropa v gibanju“
- Sveženj „Čista energija za vse Evropejce“
- Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo do leta 2050
- Okvir podnebne in energetske politike do leta 2030
- Obsežna pobuda v okviru programa Obzorje 2020 za digitalno preobrazbo energetskega sektorja s pomočjo interneta stvari
- Strateški načrt za energetske tehnologije
- Evropsko zavezništvo za baterije
- Pobuda „Misija: inovativnost“
- Podpora za premogovniške regije v prehodu
- Evropska opazovalnica za energijsko revščino
- Pobuda za čisto energijo na otokih EU
- Kohezijska politika
- Akcijski načrt za trajnostno financiranje
- Strategija za nizke emisije
- Evropsko soglasje o razvoju
- Strategija energije za Afriko
- Evropska in svetovna konvencija županov za podnebje in energijo
- Prenovljena evropska sosedstva politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije

DOSTOJNO DELO IN GOSPODARSKA RAST

- Naložbeni načrt za Evropo / „Junckerjev načrt“
- Evropski steber socialnih pravic, pregled socialnih kazalnikov
- Okrepljeni Evropski semester za usklajevanje ekonomskih in socialnih politik
- Prenovljena strategija EU za industrijsko politiko
- Prenovljena agenda za raziskave in inovacije ter program Obzorje 2020
- Kohezijska politika
- Predpisi o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih
- Posodobitev predpisov o napotitvi delavcev
- Predlog za ustanovitev evropskega organa za delo
- Posodobitev predpisov o rakotvornih in mutagenih snoveh
- Priporočilo o dostopu do socialne zaščite za vse
- Priporočilo o dolgotrajni brezposelnosti
- Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo do leta 2050
- Akcijski načrt za krožno gospodarstvo
- Načrt za zunanje naložbe, vključno z Evropskim skladom za trajnostni razvoj
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedstva politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Strategija „Trgovina za vse“
- Posodobljena strategija za pomoč trgovini
- Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije
- Novo zavezništvo med Afriko in EU

INDUSTRIJA, INOVACIJE IN INFRASTRUKTURA

- Prenovljena strategija EU na področju industrijske politike in seznam kritičnih surovin
- Okrogla miza na visoki ravni „Industrija 2030“
- Akcijski načrt za krožno gospodarstvo
- Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo do leta 2050
- Prenovljena agenda za raziskave in inovacije ter program Obzorje 2020 z obsežnim prednostnim območjem za digitalizacijo evropske industrije
- Kohezijska politika
- Strategija za enotni digitalni trg
- Akcijski načrt za trajnostno financiranje
- Sveženj „Čista energija za vse Evropejce“
- Evropska opazovalnica za energijsko revščino
- Izvajanje strategije za družbeno odgovornost podjetij
- Svežnji „Evropa v gibanju“
- „Ženske v prometu“
- Instrument za povezovanje Evrope
- Evropska procesorska pobuda
- Strategija za nizkoemisijsko mobilnost
- Evropski načrt za zunanje naložbe
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedstva politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Strategija „Trgovina za vse“
- Novo zavezništvo med Afriko in EU

ZMANJŠANJE NEENAKOSTI

- Evropski steber socialnih pravic, pregled socialnih kazalnikov
- Okrepljeni Evropski semester za usklajevanje ekonomskih in socialnih politik
- Evropski akt o dostopnosti
- Priporočilo o dostopu do socialne zaščite za vse
- Sveženj o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja
- Predpisi o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih po vsej EU
- Kohezijska politika
- Okvir EU za nacionalne strategije vključevanja Romov
- Evropska agenda o migracijah
- Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo 2015–2019
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedstva politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Strategija „Trgovina za vse“
- Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije

TRAJNOSTNA MESTA IN SKUPNOSTI

- Agenda EU za mesta
- Strategija za mobilnost z nizkimi emisijami
- Evropski steber socialnih pravic, pregled socialnih kazalnikov
- Prenovljena agenda za raziskave in inovacije ter program Obzorje 2020 z obsežnim prednostnim območjem za digitalno preobrazbo v pametnih mestih in skupnostih
- Skupno sporočilo o odpornosti
- Kohezijska politika
- Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtravno gospodarstvo do leta 2050
- Akcijski načrt za krožno gospodarstvo
- Evropska in svetovna konvencija županov za podnebje in energijo
- Okrepljeno obvladovanje nesreč (rescEU) in revidirani mehanizem Unije na področju civilne zaščite
- Akcijski načrt za [Sendajski akcijski načrt za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030](#)
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedstva politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Nagrada Mesto EU za pravično in etično trgovino

ODGOVORNA PORABA IN PROIZVODNJA

- Akcijski načrt za krožno gospodarstvo, vključno z okvirom za spremljanje in evropsko platformo deležnikov za krožno gospodarstvo
- Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtravno gospodarstvo do leta 2050
- Večdeležniška platforma o izgubah hrane in živilskih odpadkih
- Novi predpisi EU o odpadkih, vključno z ukrepi na področju izgub hrane in živilskih odpadkih
- Strategija EU za plastiko
- Obsežne pobude v okviru programa Obzorje 2020 za digitalno in trajnostno preobrazbo v agroživilskem sektorju
- Trajnostno biogospodarstvo za Evropo: krepitev povezave med gospodarstvom, družbo in okoljem
- Delovni načrt za okoljsko primerno zasnovano in označevanje energijske učinkovitosti
- Evropska agenda za sodelovalno gospodarstvo
- Izvajanje strategije za družbeno odgovornost podjetij
- Predpisi o konfliktnih mineralih
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedstva politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Strategija „Trgovina za vse“

PODNEBNI UKREPI

- Začetek veljavnosti Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah
- Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo do leta 2050
- Okvir podnebne in energetske politike do leta 2030
- Prenovljeni sistem EU za trgovanje z emisijami
- Sveženj „Čista energija za vse Evropejce“
- Svežnji „Evropa v gibanju“
- Strategija za nizkoemisijsko mobilnost
- Akcijski načrt za krožno gospodarstvo
- Agenda za upravljanje oceanov
- Seznam kritičnih surovin
- Evropska in svetovna konvencija županov za podnebje in energijo
- Okrepljeno obvladovanje nesreč (rescEU) in revidirani mehanizem Unije na področju civilne zaščite
- [Akcijski načrt za Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030](#)
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedstva politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Strategija „Trgovina za vse“
- Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije

ŽIVLJENJE V VODI

- Strategija EU za plastiko
- Agenda za mednarodno upravljanje oceanov
- Strategija EU za modro rast
- Novi predpisi o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot
- Predlog za revizijo sistema EU za nadzor ribištva
- Boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in zakonsko neurejenemu ribolovu
- Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo do leta 2050
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedstva politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Strategija „Trgovina za vse“
- Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije

ŽIVLJENJE NA KOPNEM

- Akcijski načrt za naravo, ljudi in gospodarstvo
- Pobuda EU za opraševalce
- Novi predpisi o invazivnih tujerodnih vrstah
- Novi predpisi za ekološko kmetijstvo
- Akcijski načrt EU za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami
- Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo do leta 2050
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedstva politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Strategija „Trgovina za vse“

MIR, PRAVIČNOST IN MOČNE INSTITUCIJE

- Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije
- Evropsko soglasje o razvoju
- Strategija „Trgovina za vse“
- Prenovljena evropska sosedstva politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Novo zavezništvo med Afriko in EU
- Evropska agenda za varnost
- Akcijski načrt EU za zaščito javnih prostorov
- Ukrepi za boj proti nezakonitim vsebinam na spletu
- Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo
- Izvajanje strategije za družbeno odgovornost podjetij
- Evropsko javno tožilstvo
- Predpisi o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma
- Predpisi o davčni preglednosti in ukrepi za preprečevanje izogibanja davkom
- Okrepljeni predpisi o procesnih pravicah osumljencev in obdolžencev
- Revidirani predpisi o strelnem orožju
- Ukrepi za zagotavljanje svobodnih in poštenih evropskih volitev
- Akcijski načrt proti dezinformacijam
- Okrepljeni Evropski semester za usklajevanje ekonomskih in socialnih politik
- Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtravno gospodarstvo do leta 2050

PARTNERSTVA ZA DOSEGANJE CILJEV

- Agenda EU za boljše pravno urejanje
- Večdeležniška platforma o izvajanju ciljev trajnostnega razvoja v EU
- Pobuda „Novi ukrepi za trajnostno prihodnost Evrope“
- Letno poročilo o spremljanju napredka EU proti ciljem trajnostnega razvoja
- Evropski steber socialnih pravic
- Platforma zdravstvene politike EU
- Evropska solidarnostna enota
- Nov začetek za socialni dialog
- Pobuda „Poberi več, porabi bolje“
- Akcijski načrt za trajnostno financiranje
- Evropski načrt za zunanje naložbe in njegov Evropski sklad za trajnostni razvoj
- Seznam kritičnih surovin
- Čist planet za vse – dolgoročna vizija za uspešno, moderno, konkurenčno in podnebno nevtravno gospodarstvo do leta 2050
- Mednarodno sodelovanje med mesti
- Pametno financiranje in pobuda za pametne stavbe
- Okrepljeni Evropski semester za usklajevanje ekonomskih in socialnih politik
- Evropsko soglasje o razvoju
- Prenovljena evropska sosedstva politika in strategija širitve EU, strategija za Zahodni Balkan
- Strategija „Trgovina za vse“
- Posodobljena strategija za pomoč trgovini
- Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije

